

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 647/2016 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om soldaternas yttrandefrihet

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 647/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Mikko Kärnä /cent m.fl.:

Vilka åtgärder har man för avsikt att vidta för att yttrandefriheten för yrkesmilitärerna och de elever som ska utbildas för en militär tjänst förverkligas och att den inte begränsas mera än vad som behövs för att trygga tjänstgöringen och den militära disciplinen och ordningen och

hur säkerställer man att Försvarsmakten inte i fortsättningen med sina egna förhållningsregler bryter mot grundlagen?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande

Allmänna tjänstereglementet är till sin rättsliga art ett militärt kommandomål utfärdat av kommandören för försvarsmakten och det har utfärdats med stöd av 57 § 3 mom. i värnpliktslagen (1438/2007). De flesta punkterna i tjänstereglementet är förpliktande. Brott mot dessa punkter kan utredas och straffas som tjänstgöringsbrott av oaktsamhet, eller som lindrigt, vanligt eller grovt tjänstgöringsbrott. Blankostraffstadgandena i 45 kap. i strafflagen får således sitt innehåll av en förpliktande förhållningsregel.

I nya Allmänna tjänstereglementet finns dock några punkter, som inte är klara kommandon eller förhållningsregler, utan snarare rekommendationer. Straffbarheten kan inte grunda sig på reglementet till exempel till de delar som en viss verksamhet enligt det "bör undvikas". En sådan punkt bör granskas som en rekommendation. För brott mot en punkt som har skrivits i form av en rekommendation kan soldaten inte få några officiella eller inofficiella påföljder.

De punkter i Allmänna tjänstereglementet som gäller yrkesmilitärer har inte ändrat yrkesmilitärernas ställning i förhållande till 45 kap. i strafflagen eller till militära rättegångslagen.

Det är klart att Försvarsmakten med sin utbildning och handledning bör sörja för att den tolkningspraxis som gäller Allmänna tjänstereglementet är lagenlig och enhetlig i hela landet. Det bör också informeras tillräckligt om detta. Försvarsmakten har redan vidtagit åtgärder i saken. Försvarsmaktens assessor har den 23 december 2016 gett militärjuristerna, rättsofficerarna och truppförbanden en anvisning om detta tema. Försvarsmaktens militärjurister och rättsofficerare sörjer som tjänsteuppdrag bl.a. för att t.ex. den straffrättsliga legalitetsprincipen iakttas i ett disciplinärt förfarande.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 647/2016 rd

Det att Allmänna tjänstereglementet över huvud taget innehåller också andra än förpliktande förhållningsregler kan i en del fall anses problematiskt. Utöver rekommendationerna kan i reglementet också anses ingå administrativa frågor och t.ex. direkta citat ur lagstiftningen i informativt syfte.

Helsingfors den 30 december 2016

försvarsminister Jussi Niinistö